

سینماهای گیلان

پژوهش و نگارش استاد ناصر پویان

کتاب گیلان

جلد سوم

تهران

۱۳۷۴

فصل بیست و پنجم

سینماهای گیلان

مقدمه

هنر سینما در سال ۱۸۹۵ پای به عرصه وجود گذاشت. در این سال برادران لومیر پژوهشگران فرانسوی نخستین فیلم را در شهر پاریس روی پرده سینما آوردند. قبل از آن گامهای اولیه در جهت اختراع صنعت سینما برداشته شده بود. در سال ۱۸۸۰ میلادی یک عکاس انگلیسی موفق به ساختن دستگاهی گردید که اساس آن یک صفحه گردان بود و عکسها را به طور مسلسل به دنبال یکدیگر نشان می داد چنان که با نمایش عکسهای متعددی که از باهای اسب در حال دویدن گرفته بود حرکت را مجسم می ساخت و اسب را در حال دویدن نشان می داد. چند سال بعد دستگاه کروئوفتوگراف یا تصویرافکن ساخته شد و در ۱۸۹۳ ادیسون و همکاران او دستگاه دیگری عرضه کردند که از دستگاه قبلی کاملتر بود.

پس از آن که برادران لومیر دستگاه فیلمبرداری و تصویرافکن نسبتاً کاملی اختراع کرده و نخستین فیلم خود را در پاریس نمایش دادند اندک اندک دستگاههای پیشرفته تری ساخته شد و در شهرهای مختلف اروپا و آمریکا سینماهای متعددی ایجاد گردید.

هالیوود از سال ۱۹۱۱ به عنوان کانون هنر سینما فعالیت خود را آغاز کرد. تا سال ۱۹۲۶ فیلمها صامت بود. در این سال نخستین فیلم همراه با صدا و آهنگهای موسیقی به معرض نمایش گذاشته شد.

پس از آن صنعت سینما رو به تکامل رفت. به سال ۱۹۳۲ فیلم رنگی به بازار آمد و سپس طریقه های مختلف سینما سکوپ، سینه رامبا، ویستاویژن و سوپر پاناورژن در نمایش فیلم معمول گردید.

نخستین دستگاه فیلمبرداری به سال ۱۳۱۸ هجری قمری (۱۲۸۰ شمسی)

تئاتر از سینما سید رود رشت

به دستور مظفرالدین شاه توسط میرزا ابراهیم خان عکاسیاتی وارد ایران شد. شاه قاجار به عکاسیاتی دستور داد از شیرهای دربار و صحنه های عزاداری ماه محرم فیلمبرداری شود.

نخستین فیلم در ایران به سال ۱۳۱۱ ساخته شد. این فیلم صامت که «آسی و رای» نام داشت به کارگردانی آوانس اوگاتیانس عرضه گردید که ابتدا در تهران و سپس در برخی از شهرها از جمله رشت نمایش داده شد. یک سال بعد فیلم ناطق فارسی «دختر لر» در بمبئی هندوستان ساخته شد. این فیلم در اغلب شهرهای ایران از جمله رشت روی پرده سینما آمد. تا سال ۱۳۱۶ مجموعاً ۹ فیلم صامت و ناطق در ایران ساخته شد. حدود ۱۰ سال کار ساختن فیلم در ایران متوقف گردید. از سال ۱۳۲۶ به بعد سینمای ایران با ساختن فیلم «طوفان زندگی» به کارگردانی علی دریاپیکر بار دیگر فعالیت خود را آغاز کرد. در رشت فکر تأسیس یک استودیوی فیلمبرداری به نام «گیلان فیلم» در سال ۱۳۲۶ شمسی گروهی را به فعالیت واداشت ولی هنوز کار خود را آغاز نکرده تعطیل شد.

هم اکنون در شهرهای مختلف گیلان ۲۱ سینما فعالیت دارند که فقط یکی از آنها به نام سینما ایران مربوط به بندر انزلی در سال ۱۳۵۲ تأسیس شده و بقیه همگی قبل از این تاریخ فعالیت داشته‌اند.

در اینجا اطلاعاتی که در مورد سینماهای گیلان جمع آوری شده به نظر خوانندگان می‌رسد. لازم به توضیح است که تعداد سینماهای قبل از انقلاب اسلامی زیادتر از زمان حاضر بوده است. به عنوان مثال قبلاً در رشت ۱۱ سینما فعالیت داشته‌اند حال آن که هنگام نوشتن این گزارش بیش از ۶ سینما در رشت فعالیت ندارند.

سینماهای رشت

سینما ایران: آغاز نمایش فیلم در رشت به دهه ۱۲۹۰ شمسی بر می‌گردد. ظاهراً در «سالن اجتماعات فرهنگ» واقع در شمال غرب سبزه میدان رشت هفته‌ای یک بار توسط شخصی به نام «الوش بیک» فیلم نمایش داده می‌شد. چندی بعد «کریشا مایاک» در این محل سینما ایران را تأسیس کرد.

این سینما دارای دو سالن تابستانی و زمستانی بود. قیمت بلیط ۱۰ شاهی، ۱ ریال و ۱/۵ ریال بود در سال ۱۳۳۶ برده سینما به «سینما سکوب» تبدیل شد. سینما ایران تا سال ۱۳۴۵ به کار خود ادامه داد و در این سال تعطیل گردید. در حال حاضر از محل آن به صورت پارکینگ استفاده می‌شود.

سینما سفید رود: سینمایی که امروز سفید رود نام دارد تاریخ تأسیس آن به پیش از سال ۱۳۲۰ شمسی می‌رسد. در آن تاریخ سینمای مزبور «مایاک» نام داشت. مدتی بعد نام آن به «دیده بان» تغییر پیدا کرد ولی طسولی نکشید که «سینما سهیلا» نام گرفت. بهای بلیط آن ابتدا ۱۰ شاهی و ۳۰ شاهی (۱/۵ ریال) بود که در دهه ۱۳۳۰ به ۵ ریال، ۱۰ ریال و ۱۵ ریال افزایش یافت و فعلاً قیمت بلیط این سینما ۶۰۰ ریال است.

در سالهای پیش از انقلاب یک بار دیگر تغییر نام داد و از آن زمان تاکنون به اسم سینما سفیدرود فعالیت دارد.

این سینما با داشتن ۸۰۰ صندلی در سال ۱۳۷۲ حدود ۶۰۰،۰۰۰ تماشاگر

داشته است.

سینما انقلاب: کافه رستوران «لقانظه فرد» که گاهی در آن برنامه‌های رقص و آواز اجرا می‌شد در دهه ۱۳۲۰ به «سینما سیروس» تبدیل شد. در سال ۱۳۳۵ پرده سینما به صورت اسکوب درآمد و اهالی رشت برای نخستین بار توانستند فیلم اسکوب رنگی «خرفقه» درباره زندگی حضرت عیسی را روی پرده عریض سینما تماشا کنند اما چون بهای سینما ظرفیت فیلمهای اسکوب را نداشت گاه تصاویر بر روی دیوارهای طرفین سالن می‌آفاد.

در سال ۱۳۳۶، سینما سیروس آتش گرفت و سپس تعمیر گردید و به فعالیت خود ادامه داد. در سال ۱۳۵۰ پس از تعمیرات اساسی «سینما کوروش» نامیده شد و بعد از انقلاب اسلامی به سینما انقلاب تغییر نام یافت.

بهای بلیط سینما انقلاب ۵۵۰ ریال است. همچنین این سینما ظرفیت بیش از ۹۰۰ تماشاگر دارد و در سال ۱۳۷۲ افزون بر ۵۵۰،۰۰۰ تماشاگر در آن به تماشای فیلم نشستند.

سینما شرق: در اواسط دهه ۱۳۲۰ هنرمندان آذربایجان شوروی برای اجرای چند نمایش وارد رشت شدند. ستاره درخشان این هیئت خانم سوریا (نریا) قاجار بود که مقیم رشت شد و فروشگاه بزرگی نیز دایر نمود. وی بعدها، سالن اجتماعات شهرداری رشت (محل مخابرات فعلی) را اجاره نمود و سینما شرق را برپا کرد. لازم به ذکر است در محل سالن شهرداری قبلاً «سینما جهان نما» و بعد «سینما هما» فعالیت داشت. خانم سوریا قاجار (کاجار) در سینما شرق فیلمهای تبلیغاتی شوروی را نمایش می‌داد. پیش از این کار، روسها روی دیوار سفید شهر یانی فیلمهای تبلیغاتی نمایش می‌دادند. ساختمان مذکور اکنون خراب شده و ساختمان ماکروویو در بخشی از آن ساخته شده است.

سینما آسیا، کلاچای: سینما آسیا در شهر کلاچای دایر است و وابسته به

آبشار تغییر نام یافت.

سینما آبنار با گنجایش ۳۸۶ تماشاگر در سال ۱۳۷۲ ۱۲۰۰۰۰۰۰ نفرزیر ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال است. سینما میرزا کوچک: دهه ۱۳۴۰ که دوره شکوفایی تأسیس سینما در گیلان به ویژه در رشت بود، سینما مولن روز رشت با به عرصه وجود گذاشت. بدین صورت که یکی از سینما داران رشت به نام حسن شرقی نژاد یک خانه بزرگ و دکان نانوائی جنب آن را خریداری کرده در جوار سینما سهیلا سینمای بزرگی به نام «آسیا» بنا کرد.

پس از انقلاب اسلامی سینمای مزبور به سینما میرزا کوچک تغییر نام داد. این سینما با داشتن ۷۵۰ صندلی در سال ۱۳۷۲ حدود ۶۲۰۰۰۰۰ تماشاگر را در خود جای داده قیمت بلیط آن نیز ۶۰۰ ریال می‌باشد.

سینما مولن روز: پروانه تأسیس سینما مولن روز در تیرماه ۱۳۴۲ صادر گردید. این سینما در مهرماه ۱۳۴۴ با نمایش فیلم «فرار بزرگ» آغاز به فعالیت نمود.

سینما مولن روز بعد از انقلاب اسلامی به «سینما فلسطین» تغییر نام یافت و بعد از مدتی دچار حریق شد و از ادامه فعالیت بازماند. امید است به زودی بازگشائی شده و به مجموعه مؤسسات مفید استان گیلان بیوندد.

سینما ۲۲ بهمن: این سینما با نام «سینما رادیو سیٹی» در سال ۱۳۴۴ ساخته شد و در نوروز سال ۱۳۴۵، با نمایش فیلم «هوس و دختر تنها» افتتاح گردید.

سینما رادیو سیٹی بعدها به سینما «شهر طلایی» تغییر نام داد و بعد از انقلاب اسلامی مبدل به سینما ۲۲ بهمن گردید.

سینما ۲۲ بهمن که دارای ۹۰۰ صندلی است در سال ۱۳۷۲ حدود ۳۳۷۰۰۰۰ تماشاگر را پذیرفته و قیمت بلیط آن ۵۵۰ ریال است.

سینما سالار: سینما سالار در خانه‌ای واقع در خیابان پهلوی سابق که به منظور ساختن سینما در سال ۱۳۴۸ خریداری شده بود بنیان نهاده شد و در اسفند سال ۱۳۵۰ با نمایش فیلم «نوری بر فراز آسمان» افتتاح گردید. این سینما ۱۴۰ صندلی داشت و دارای بالکن بزرگی بود.

در سال ۱۳۵۱ قسمتی از سینما سالار تبدیل به پاساژ شد. در اواخر سال ۱۳۵۶ سالن همکف سینما نیز مبدل به پاساژ گردید. این سینما در مهرماه سال ۱۳۵۹ بعد از تحمل فراز و نشیب زیاد به کلی تعطیل شد.

سینماهای سایر شهرهای گیلان

در سال ۱۳۷۲ سینماهای دایر در سایر شهرها به شرح زیر بودند: سینما آزادی، لنگرود: این سینما به سال ۱۳۴۲ در لنگرود تأسیس گردیده و وابسته به بخش خصوصی است. گنجایش سینما آزادی ۵۳۰ صندلی و تماشاگران آن در سال ۱۳۷۲ تعداد ۱۰۱، ۱۹۷ نفر بوده‌اند.

سینما انقلاب، لنگرود: سینما انقلاب که وابسته به بخش خصوصی است در سال ۱۳۳۸ در شهر لنگرود تأسیس یافت. سینمای مزبور دارای گنجایش ۳۲۰ تماشاگر است و در سال ۱۳۷۲ مجموعاً ۱۵۰،۸۷۰ تماشاگر را در خود جای داده است.

سینما آسیا، کلاچای: سینما آسیا در شهر کلاچای دایر است و وابسته به

تئاتر از سینما انقلاب رشت

سینما شرق یک حیاط تابستانی نیز داشت. در برف سنگین سال ۱۳۳۸ سالن زمستانی سینما شرق فرو ریخت با این حال در سالن تابستانی آن تا سال ۱۳۴۰ فیلم نمایش داده می‌شد. سپس شهرداری آن را به مسخایرات فروخت و بدین ترتیب پرونده فعالیت سینمای مزبور برای همیشه بسته شد.

سینما سعدی: سینما سعدی در سال ۱۳۳۵ ساخته شد و بعد از یک سال آماده بهره برداری گردید. اولین فیلم سینمایی که در آن به نمایش گذاشته شد فیلم آمریکائی «بند باز» بود. سینمای مزبور صندلیهای مبلمه، پرده سینما سکوب و ساختمانی باشکوه داشت.

در زمین لرزه فراگیر بوئین زهرا قزوین که رشت هم لرزید این سینما آسیب دید و در مدت کوتاهی تعمیر شد.

سینما سعدی با گنجایش ۶۸۵ تماشاگر، در سال ۱۳۷۲ تعداد ۱۹۰۰۰۰ تماشاگر را در خود جای داده و قیمت بلیط آن ۴۵۰ ریال است.

سینما خیام: سینما خیام در سال ۱۳۳۶ توسط بخش خصوصی تأسیس گردید. در سال ۱۳۴۰، به «سینما دیانا» تغییر نام داد. بعدها پس از انجام تعمیراتی کلی «سینما قصر زرین» و سپس سینما خیام نام گرفت.

سینمای مزبور در حال حاضر (سال ۱۳۷۳) دایر نیست امید است که به زودی بازسازی شده و به فعالیت فرهنگی خود ادامه دهد.

سینما آبنار: این سینما با نام «مولن روز» به سال ۱۳۳۹ در محل تماشاخانه گیلان تأسیس گردید. تماشاخانه گیلان پس از ۱۱ سال فعالیت در سال ۱۳۳۷ تعطیل شد و دو سال بعد شخصی به نام محمدحسین خدایاری محل تماشاخانه را خریداری کرد و ظرف مدت کوتاهی آن را تبدیل به سینمای کوچکی نمود. این سینما در سال ۱۳۴۴ به سینما «تیاگارا»و چندی بعد به سینما آبنار تغییر نام یافت.

نمایی از سینما سعوی رست

بخش خصوصی است. این سینما که در سال ۱۳۴۷ تأسیس شده گنجایش ۴۵۰ تماشاگر را دارد. در سال ۱۳۷۲ تعداد ۳۶،۷۶۵ تماشاگر را پذیرا بوده است. به استناد آمار موجود، برای هر ۳۲ نفر از ساکنان شهر گسلاچای ۱ صندلی سینما وجود دارد.

سینما انقلاب، تالش: این سینما در سال ۱۳۴۵ در شهر تالش تأسیس یافته و وابسته به بخش خصوصی است. دارای ۲۷۰ صندلی است و در سال ۱۳۷۲ حدود ۳۶،۷۲۶ تماشاگر داشته است. در شهر تالش به طور متوسط برای هر ۱۱۷ نفر ۱ صندلی سینما وجود دارد.

سینما انقلاب، لشت نشا: سینما انقلاب در شهر لشت نشا تابع شهرستان رشت واقع شده و در سال ۱۳۴۵ تأسیس یافته است. سینما انقلاب لشت نشا دولتی است و گنجایش ۲۰۰ تماشاگر دارد. در این شهر سهم هر ۵۵ نفر یک صندلی سینما است.

سینما ایران، بندر انزلی: سینما ایران در بندر انزلی به سال ۱۳۵۲ تأسیس شده و وابسته به بخش خصوصی است. تعداد ۵۰۰ تماشاگر گنجایش دارد. در سال ۱۳۷۲ تعداد ۱۳۰،۱۵۱ تماشاگر را در خود جای داده است.

سینما گل سرخ، بندر انزلی: سینما گل سرخ در سال ۱۳۵۱ در شهر انزلی تأسیس یافته و وابسته به بخش خصوصی است. این سینما با دارا بودن ۸۵۰ صندلی در سال ۱۳۷۲ تعداد ۱۵۳،۴۸۰ تماشاگر را پذیرا بوده است.

سینما هلال احمر، بندر انزلی: سینما هلال احمر در بندر انزلی به سال ۱۳۴۲ تأسیس شده و وابسته به جمعیت هلال احمر بندر انزلی است. دارای گنجایش ۶۰۰ تماشاگر می‌باشد و در سال ۱۳۷۲ جمعاً ۸۷،۸۵۲ تماشاگر را پذیرا بوده است.

سینما بعثت، لاهیجان: سینما بعثت که وابسته به بخش خصوصی است در سال ۱۳۴۶ تأسیس یافته است. این سینما ۷۸۰ نفر گنجایش دارد و در سال ۱۳۷۲ جمعاً ۲۱۷،۷۹۵ تماشاگر را پذیرا بوده است.

سینما شهرسبز، لاهیجان: سینمای شهرسبز به سال ۱۳۵۱ در شهر لاهیجان تأسیس گردیده و وابسته به بخش خصوصی است. این سینما ۸۹۶ صندلی دارد و در سال ۱۳۷۲ تعداد ۳۵۵،۱۵۱ تماشاگر در آن فیلم سینمایی تماشا کرده‌اند.

سینما شاهد، آستارا: سینما شاهد، تنها سینمای شهر آستارا در سال ۱۳۲۶ تأسیس یافته و گنجایش ۴۰۰ تماشاگر دارد (برای هر ۷۱ نفر ۱ صندلی) و در سال ۱۳۷۲ جمعاً ۲۴،۹۳۹ تماشاگر داشته است. ضمناً سینمای مزبور متعلق به بخش خصوصی است.

سینما طلوع، فومن: سینما طلوع که به سال ۱۳۴۸ در شهر فومن تأسیس شده و گنجایش ۶۵۰ تماشاگر دارد، وابسته به بخش خصوصی است. در سال ۱۳۷۲ تعداد ۷۰،۹۹۵ نفر در سینمای مزبور به تماشای فیلم نشستند. برطبق آمارهای جمعیتی و سینمایی، در شهر فومن برای هر ۴۸ نفر یک صندلی سینما وجود دارد.

سینما فجر، رودسر: سینما فجر در سال ۱۳۴۴ در شهر رودسر تأسیس شده و وابسته به بخش دولتی است. گنجایش ۴۳۰ تماشاگر دارد و در سال ۱۳۷۲ تعداد ۱۱۹،۸۶۷ تماشاگر داشته است. به استناد آمارهای جمعیتی و

سینمایی در شهر مزبور برای هر ۷۲ نفر ۱ صندلی سینما دایر است. سینما میرزا کوچک، صومعه سرا: این سینما در شهر صومعه سرا به سال ۱۳۳۷ تأسیس شده و در حال حاضر وابسته به بخش دولتی است. تعداد ۲۲۳ صندلی دارد و در سال ۱۳۷۲ مجموعاً ۷۷،۳۴۱ تماشاگر داشته است. به استناد آمارهای جمعیتی و سینمایی در شهر صومعه سرا، سهم هر ۱۱۸ نفر ۱ صندلی سینماست که بعد از شهر آستانه اشرفیه که - سینما ندارد - و شهر هشتر (هر صندلی برای ۱۱۷ نفر) فقیرترین مرکز شهرستان از نقطه نظر امکانات سینمایی به شمار می‌آید.

فیلمهای سینمایی

سینما که در گیلان در دهه ۱۲۹۰ شمسی آغاز به فعالیت نموده تاکنون افزون بر ۳۰۰ فیلم سینمایی بر روی پرده سینماهای گیلان به نمایش گذاشته شده است. در میان فیلمهای محصول ایران و خارج چند فیلم در قیاس با فیلمهای دیگر از نکات قوت مطلوبی برخوردار بودند و از این رو با اقبال و گاهی با موجی از تحسین خبرنگاران سینما و گیلانیها روبرو گردیدند و مدتها در یادها ماندند. در زیر به چند فیلم اشاره می‌شود:

الف - فیلمهای سینمایی محصول ایران
آهن و رای: به کارگردانی آوانس اوگاتیانس (صامت). در دهه ۱۳۱۰ شمسی به نمایش گذاشته شد.

دختر لر: در بمبئی هندوستان توسط ایرانیان ساخته شد.

جنوب شهر: از فرخ غفاری.

شب قوزی: از فرخ غفاری.

خشت و آئینه: از ابراهیم گلستان.

اتللو: محصول سال ۱۹۵۳ آمریکا و مراکش، ۹۵ دقیقه.
 جنگ و صلح: محصول ۱۹۵۵ آمریکا و ایتالیا، ۱۹۲ دقیقه.
 پل رودخانه کوی: محصول ۱۹۵۷ انگلستان، ۱۶۰ دقیقه.
 ال سید Elcid: محصول ۱۹۶۰ آمریکا.
 حقیقت: محصول ۱۹۶۰ فرانسه، ۱۲۴ دقیقه.
 نامجوئز: محصول ۱۹۶۳ انگلستان، ۱۱۵ دقیقه.

جایگاه سینماهای گیلان در کشور

سینما به عنوان یک وسیله نسبتاً ارزان قیمت برای گذران اوقات فراغت در جوامع شهری گیلان، دارای نقشی ارزنده و شایان توجه است. نمایش فیلم در دهه ۱۲۹۰ شمسی و تأسیس سینما اندکی بعد از آن در رشت می‌تواند مؤید این مطلب باشد. به استناد آمار رسمی وزارت فرهنگ و هنر، در سال ۱۳۵۰ در نقاط مختلف گیلان مجموعاً ۳۹ سینما دایر بود. در همان سال تعداد ۴۲۷ سینما در سراسر کشور وجود داشت؛ بدین ترتیب ۸/۹ درصد سینماها در استان گیلان دایر بود. به حساب دیگر از هر ۱۱ سینمای کشور ۱ سینما در استان گیلان به نمایش فیلم اشتغال داشت. تعداد سینماهای کشور به تفکیک استان و فرمانداری کل و نسبت درصد آنها به سینماهای کل کشور در سال ۱۳۵۰ به ترتیب زیر بود:

استان مرکزی	۱۴۱ سینما، ۳۲/۲۷ درصد
(استان مرکزی شامل استانهای تهران و مرکزی فعلی بود)	
استان مازندران	۴۴ سینما، ۱۰/۰۷ درصد
استان گیلان	۳۹ سینما، ۸/۹۲ درصد
استان خراسان	۳۷ سینما، ۸/۴۷ درصد
استان خوزستان	۳۱ سینما، ۷/۰۹ درصد
استان فارس	۲۲ سینما، ۵/۰۳ درصد

جدول شماره ۱ - نسبت جمعیت به سینما در ۱۰ شهر انتخابی کشور، سال ۱۳۵۰.

ردیف	شهر انتخابی	تعداد سینما	جمعیت تخمینی (نفر)	نسبت جمعیت به ۱ سینما
۱	رشت	۶۰	۱۶۵۰۰۰	۱۶۵۰۰
۲	رضاشهر (ارومیه)	۶	۱۴۱۰۰۰	۲۳۵۰۰
۳	شیراز	۱۳	۳۴۰۰۰۰	۲۶۱۵۲
۴	اهواز	۹	۲۷۱۰۰۰	۳۰۱۱۱
۵	تهران	۱۱۹	۳۶۳۹۰۰۰	۳۰۵۸۰
۶	کرمانشاه	۷	۲۳۰۰۰۰	۳۲۸۵۷
۷	همدان	۴	۱۳۸۰۰۰	۳۴۵۰۰
۸	اصفهان	۱۳	۵۲۶۰۰۰	۴۰۴۰۰
۹	مشهد	۱۲	۵۳۳۰۰۰	۴۴۴۱۷
۱۰	تبریز	۱۰	۲۷۷۰۰۰	۲۷۷۰۰

نمایی از سینما ایشار رشت

سیاوش در تخت‌جمشید: از فریدون ره‌نما.
 ۴ فیلم اخیر در طول ۲۰ سال (۱۳۲۷ تا ۱۳۴۷) ساخته شدند.
 شوهر آهو خانم: از داود ملاپور، محصول سال ۱۳۴۷.
 قیصر: از مسعود کیمیائی، محصول ۱۳۴۸. این فیلم با تحسین خبرنگاران سینمایی داخلی و خارجی روبرو گردید.
 گوزنها: از مسعود کیمیائی (۱۳۴۸).
 گاو: از داریوش مهرجویی (۱۳۴۸). فیلم مزبور با برخورد مثبت سینمایی نوسان مواجه گردید.
 بستجی: از داریوش مهرجویی (۱۳۵۱).
 باشو غربیه کوچک: از بهرام بیضائی.
 گل‌های داودی: از رسول صدر عاملی.
 عقابها: از ساموئل خاچیکیان

ب - فیلمهای سینمایی محصول خارج

از مجموع فیلمهای سینمایی خارجی نیز تعدادی از فیلمها که به عنوان بهترین فیلمهای سینمایی در جهان شناخته شده بودند در سینماهای گیلان نمایش داده شدند که تعدادی از آنها عبارتند از:
 جویندگان طلا: محصول سال ۱۹۳۰ آمریکا، ۹۶ دقیقه.
 عصر جدید: محصول سال ۱۹۳۶ آمریکا، ۸۵ دقیقه.
 برنج تلخ: محصول سال ۱۹۴۹ ایتالیا، ۱۰۸ دقیقه.
 آواره: محصول سال ۱۹۵۳ هندوستان.

۱. گزارش فعالیتهای فرهنگی ایران در سال ۱۳۵۰، وزارت فرهنگ و هنر، صفحه ۲۲۸ - ۲۲۱.

استان آذربایجان شرقی	۲۲ سینما، ۵۰۳ درصد
استان آذربایجان غربی	۱۷ سینما، ۳/۸۹ درصد
استان اصفهان	۱۶ سینما، ۳/۶۶ درصد
استان کرمانشاهان	۱۲ سینما، ۲/۷۵ درصد
استان کرمان	۱۰ سینما، ۲/۲۹ درصد
جمع	۳۹۱ سینما، ۸۹/۴۷ درصد

بقیه استانها و فرمانداریهای کل (که هر یک ۱ تا ۸ سینما داشتند) ۱۰/۵۳ درصد همان طور که آمارها و نسبتها نشان می‌دهند، استان گیلان در میان استانها و فرمانداریهای کل مقام سوم را به خود اختصاص داده است.

به علاوه، همین گزارش نشان می‌دهد که در میان شهرهای کشور، تهران با ۱۱۹ سینما، شیراز و اصفهان هر یک با ۱۳ سینما، مشهد با ۱۲ سینما، رشت و تبریز هر کدام با ۱۰ سینما بالاترین تعداد سینما را داشته‌اند.

مقایسه این ارقام نشان می‌دهد که تبریز و رشت در مقام پنجم قرار دارند حال آن که با توجه به تعداد سینماهای هر شهر به نسبت جمعیت آن، شهر رشت در مرتبه اول قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر اگر برای هر ۳۰،۵۸۰ نفر تهرانی ۱ سینما وجود داشت این رقم در سال ۱۳۵۰، برای شهرنشینان رشتی ۱۶،۵۰۰ نفر بود. به عبارت دیگر برخورداری از امکانات سینمایی شهرنشینان رشت نزدیک به ۲ برابر تهرانیها و ۳ برابر تبریزیها بود. ارقام جدول شماره ۱ نشان دهنده این واقعیت است.

بدین ترتیب رشت از نظر تعداد سینما نسبت به جمعیت در جایگاه اول، تهران در جایگاه پنجم و تبریز در مقام دهم قرار می‌گیرد. جایگاه نخستین رشت از نظر تعداد سینما نسبت به جمعیت حکایت از توجه مردم به هنر سینما در این شهر دارد.

در سال ۱۳۵۰ ساکنان نقاط مختلف گیلان به طرق زیر از امکانات سینما سیار برخوردار شده‌اند:

۱ - نمایش فیلمهای ۱۶ میلیمتری در روستاهای استان گیلان توسط واحدهای سیار وزارت فرهنگ و هنر سابق.

۲ - نمایش فیلمهای وزارت فرهنگ و هنر توسط سازمانهای دیگر مانند: اداره کل بهداری استان گیلان، اداره کل تعاون و امور روستاهای استان گیلان و غیره...

۳ - نمایش فیلمهای ۳۵ میلیمتری خیلی مربوط به واحدهای سینمای سیار در سینماهای استان گیلان.

به استناد آمار رسمی در سال ۱۳۵۵ تعداد سینماهای کل کشور نسبت به سال ۱۳۵۰ کاهش یافت و از ۴۴۷ سینما به ۳۹۳ سینما رسید تعداد سینماهای استان گیلان نیز به شدت تنزل پیدا کرد و از ۳۹ سینما به ۲۸ سینما رسید. نسبت آن در کل سینماهای کشور به ۷/۱ درصد بالغ گردید و از تعداد سینماهای رشت نیز ۱ واحد کاسته شد و به ۹ سینما رسید. در سال ۱۳۵۵ تعداد سینماهای استان گیلان برحسب درجه بندی به شرح زیر بود:

سینمای ممتاز نداشت

نمایی از سینما میرزا کوچک رشت

سینمای درجه ۱ ۷ واحد، ۲۵/۰ درصد سینماهای استان گیلان.
 سینمای درجه ۲ ۸ واحد، ۲۸/۶ درصد سینماهای استان گیلان.
 سینمای درجه ۳ ۱۳ واحد، ۴۶/۴ درصد سینماهای استان گیلان.
 همچنین سینماهای شهرهای استان گیلان برحسب گنجایش و نسبت جمعیت به ۱ صندلی سینما در سال ۱۳۵۵ به شرح زیر بود:

آستارا: ۱ سینمای درجه ۲ به گنجایش ۵۲۰ نفر و برای هر ۲۷ نفر ۱ صندلی.

بندر انزلی (بندر بهلوی): ۱ سینمای درجه ۱ و ۲ سینمای درجه ۲ جمعاً ۳ سینما به گنجایش ۲۱۰۳ نفر و برای هر ۲۷ نفر ۱ صندلی.

بندر کیانمهر (بندر فرحناز): ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۲۰۰ نفر و برای هر ۵۰ نفر ۱ صندلی.

خمام: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۲۳۰ نفر و برای هر ۱۹ نفر ۱ صندلی.

رشت: ۴ سینمای درجه ۱ و ۵ سینمای درجه ۲ جمعاً ۹ سینما و برای هر ۲۷ نفر ۱ صندلی.

رودبار: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۱۶۰ نفر و برای هر ۱۱۲ نفر ۱ صندلی.

رودسر: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۳۸۰ نفر و برای هر ۱۰۵ نفر ۱ صندلی.

سیاهکل: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۲۷۰ نفر و برای هر ۱۱ نفر ۱ صندلی.

۳. همان گزارش، صفحه ۲۷۹ و ۲۸۰.

۲. گزارش فعالیت‌های فرهنگ ایران در سال ۱۳۵۵، وزارت فرهنگ و هنر، صفحه ۲۸۶ - ۲۸۷ و ۲۴۴ - ۲۴۶.

۱۳۵۰ برای هر ۱۶،۵۰۰ نفر یک صندلی سینما فراهم بود در سال ۱۳۵۵ برای هر ۲۱،۵۰۰ نفر یک صندلی وجود داشت. شهر تهران به عنوان پایتخت کشور و با برخورداری از امکانات سینمایی بیشتر نیز با همین مشکل مواجه بود بدین معنی که در سال ۱۳۵۰ برای هر ۳۰،۶۰۰ نفر ۱ سینما دایر بود. این رقم در سال ۱۳۵۵ به ۴۰،۷۰۰ نفر بالغ گردید.

واحدهای سیار نمایش فیلم

علاوه بر سینماها، واحدهای سینما سیار وابسته به وزارت فرهنگ و هنر نیز در نقاط مختلف استان گیلان در سال ۱۳۵۵ به نمایش انواع فیلمها پرداخته‌اند.

تعداد فیلمهای نمایش داده شده استان گیلان: ۲۱۹ حلقه (۳۶ حلقه در شهرها و ۱۸۳ حلقه در روستاها).

تعداد تماشاگران فیلمهای نمایش داده شده استان گیلان: ۲۰،۹۹۳ نفر (۷۲۶۰ نفر در شهرها و ۱۳،۷۳۳ نفر در روستاها).

— همچنین ۳۵۳ حلقه فیلم توسط واحدهای سیار اداره کل همکاریهای سمعی و بصری وزارت فرهنگ و هنر در زمینه همکاری با سایر سازمانها نمایش داده شد که ۱۰۱،۴۳۳ نفر تماشاگر داشت.

— فیلمهایی که توسط واحدهای سیار اداره کل همکاریهای سمعی و بصری وزارت فرهنگ و هنر در خانه‌های فرهنگ روستایی به نمایش گذاشته شد ۱۰۱ حلقه بود که ۷۵۲۸ نفر آنها را تماشا کردند.

— تعداد اسلایدهای نمایش داده شده توسط واحدهای سیار اداره کل همکاریهای سمعی و بصری وزارت فرهنگ و هنر ۱۹۱ عدد در ۲۴ برنامه بود که ۴۲۳۵ تماشاگر داشت.

— تعداد فیلمهای نمایش داده شده در مدرسه عالی مدیریت گیلان ۱۳ حلقه بود که ۷۳۲۵ نفر آنها را تماشا کردند.

لازم به ذکر است که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان نیز در طول سال ۱۳۵۵ برنامه‌هایی برای نمایش فیلم و فیلم استریپ جهت کودکان و نوجوانان ترتیب می‌داد.

سینماهای گیلان در سال ۱۳۷۲

همان طور که ملاحظه گردید در سال ۱۳۵۰ یعنی نزدیک به ربع قرن پیش در استان گیلان ۳۹ سینما وجود داشت. این رقم در سال ۱۳۵۵ به ۲۸ سینما کاهش یافت به عبارت دیگر از تعداد سینماها با توجه به جمعیت رو به تزاید استان گیلان به جای این که بر تعداد آنها افزوده شود ۱۱ سینما به دلایل مختلف از فعالیت بازماندند. کاهش سینماهای استان گیلان ادامه یافت و بالاخره در سال ۱۳۷۲ به ۲۱ سینما رسید. در این میان کاهش سینماهای شهر رشت از ۱۰ سینما به ۶ سینما بسیار چشمگیر است. به همین ترتیب بیشتر شهرهای استان گیلان نظیر شهر رشت با تنزل تعداد سینماها یا تعطیلی آنها مواجه شدند و همچنین شهرهای جدیدی که توسعه یافتند از نعمت سینما برخوردار نگردیدند.

بر طبق آخرین تقسیمات وزارت کشور، استان گیلان دارای ۳۴ شهر است

نمایی از سینما ۲۲ بهمین رشت

صومعه سرا: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۵۸۰ نفر و برای هر ۱۹ نفر ۱ صندلی.

فومن: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۸۰۰ نفر و برای هر ۱۹ نفر ۱ صندلی.

کلاچای: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۴۴۰ نفر و برای هر ۸ نفر ۱ صندلی.

لاهیجان: ۲ سینمای درجه ۱ و ۱ سینمای درجه ۳ (جمعاً ۳ سینما به گنجایش ۲۰۱۰ صندلی و برای هر ۳۲ نفر ۱ صندلی).

لشت نشا: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۲۷۰ نفر و برای هر ۸ نفر ۱ صندلی.

لنگرود: ۲ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۸۵۰ نفر و برای هر ۳۴ نفر ۱ صندلی.

هشتپر: ۱ سینمای درجه ۳ به گنجایش ۲۵۰ نفر و برای هر ۳۴ نفر ۱ صندلی.

استان گیلان: ۲۸ سینما با گنجایش ۱۶،۱۱۹ نفر و برای هر ۲۹ نفر ۱ صندلی.

مقایسه امکانات سینمایی در سالهای ۱۳۵۵ و ۱۳۵۰

همان طور که ملاحظه شد تعداد سینماهای کشور و استان گیلان و رشت در سال ۱۳۵۵ نسبت به سال ۱۳۵۰ کاهش یافت درحالی که جمعیت افزایش پیدا کرد و در نتیجه، سهم جمعیت به صندلی خیلی کم شد.

به طوری که در رشت نسبت جمعیت به سینما علی رغم روند کند کاهش (۱ سینما در مدت ۵ سال)، از ۱۶،۵۰۰ نفر به ۲۱،۵۰۰ نفر رسید یعنی اگر در سال

و مطابق آمار مرکز آمار ایران، ۹۳۸،۶۳۳ نفر در این شهرها ساکن هستند. برای این جمعیت حدود ۱ میلیونی ۲۱ سینما به گنجایش ۱۱،۸۲۹ تماشاگر و ۵ تالار نمایش به گنجایش ۹۵۰ تماشاگر وجود دارد. به حسابی دیگر و با توجه به جدول شماره ۲ - تعداد جمعیت و سینماها و گنجایش سینماهای استان گیلان، سال ۱۳۷۲.

آمار سال ۱۳۵۵ در سال مزبور برای ۲۷ نفر شهری ۱ صندلی سینما دایر بود لیکن در سال ۱۳۷۲ این رقم به ۷۹ نفر افزایش یافت. همان طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده در ۲۲ شهر استان گیلان با بیش از ۱۷۶،۰۰۰ نفر جمعیت سینما وجود ندارد. این شهرها عبارتند از:

املش، بندر کیانسر، پسر سر، چابکسر، خشکبیجار، خمام، رودبار، رستم آباد، رحیم آباد، رضوانشهر، سنگر، شفت، کوجصفهان، کومله، لوشان، منجیل، ماسوله، ماسال، واجارگاه و ۲ شهر جدید التاسیس مرجقل و لوشان. با وجود این آمارهای منتشره نشان می دهد علی رغم کاهش سینماهای استان گیلان هنوز هم در میان استانهای کشور این استان از نقطه نظر برخوردار از امکانات سینمایی مقام اول را به خود اختصاص داده است. به اعتبار این آمار که مربوط به سال ۱۳۷۱ است و شامل کلیه سینماهای کشور می باشد چند نکته زیر قابل توجه است:

- در گیلان برای هر ۷۵ نفر ۱ صندلی سینما موجود است.
- در استان تهران برای هر ۱۷۰ نفر ۱ صندلی سینما دایر است.
- در استان کردستان برای هر ۶۵۰ نفر ۱ صندلی وجود دارد.
- در کل کشور برای هر ۱۷۴ نفر ۱ صندلی وجود دارد.
- در نقاط شهری استان تهران ۷۸ سالن سینما و نقاط شهری سایر استانها ۱۹۳ سینما دایر بود بدین ترتیب ۲۸/۸ درصد سینماها در نقاط شهری استان تهران و بقیه یعنی ۷۱/۲ درصد در نقاط شهری دیگر استانهای کشور فعالیت داشته اند.
- نکته آخر این که ۲۸ شهر کشور با جمعیت بالای ۲۰۰،۰۰۰ نفر فاقد سینما بوده اند.
- تعداد کل سینماهای سراسر کشور در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

سینماها و سالنهای نمایش در سال ۱۳۷۲

به استناد آمار سال ۱۳۷۲، مجموعاً ۲۱ سینما در ۱۲ شهر استان گیلان دایر بوده اند. گنجایش این سالنهای سینما ۱۱،۸۲۹ تماشاگر بود و تعداد ۴،۲۲۱،۱۲۵ نفر در آنها به تماشای فیلمهای سینمایی نشستند. همچنین ۲۰۴ حلقه فیلم (۷۷ درصد ایرانی و ۲۳ درصد خارجی) در سینماهای استان گیلان به نمایش گذاشته شد. شهر رشت با ۶ سینما و گنجایش ۴۴۳۰ صندلی، بندر انزلی با ۳ سینما و گنجایش ۱۹۵۰ صندلی، لاهیجان با ۲ سینما و گنجایش ۱۶۷۶ صندلی و لنگرود با ۲ سینما و گنجایش ۸۵۰ صندلی به ترتیب بیشترین امکانات سینمایی را داشتند.

توزیع سینماهای استان گیلان در شهرها به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر است:

- ۱ سینما با گنجایش ۴۰۰ تماشاگر آستارا
- ۳ سینما با گنجایش ۱۹۵۰ تماشاگر بندرانزلی
- ۶ سینما با گنجایش ۴۴۳۰ تماشاگر رشت

ردیف	نام شهر	تعداد جمعیت		تعداد سینما	گنجایش تماشاگر (۱۳۷۲)	نسبت جمعیت به صندلی (۱۳۷۲)
		۱۳۵۵	۱۳۷۲			
۱	آستارا	۲۸۲۶۰	۱	۱	۴۰۰	۷۱
۲	آستانشرفیه	۳۴۴۲۰	-	-	-	-
۳	املش	۱۱۰۳۰	-	-	-	-
۴	بندرکیانسر	۱۲۸۷۰	۱	-	-	-
۵	بندرانزلی	۹۷۹۲۰	۳	۳	۱۹۵۰	۵۰
۶	پسر سر	۶۳۱۰	-	-	-	-
۷	چابکسر	۱۱۲۳۰	-	-	-	-
۸	خمام	۸۸۶۰	۱	-	-	-
۹	خشکبیجار	۷۵۸۰	-	-	-	-
۱۰	رشت	۳۲۷۹۰	۹	۹	۲۲۳۰	۸۲
۱۱	رودبار	۹۷۷۰	۱	-	-	-
۱۲	رستم آباد	۷۰۹۳	-	-	-	-
۱۳	رودسر	۳۰۷۵۰	۱	۱	۲۳۰	۷۲
۱۴	رحیم آباد	۶۵۳۰	-	-	-	-
۱۵	رضوانشهر	۷۵۰۰	-	-	-	-
۱۶	سنگر	۶۶۵۰	-	-	-	-
۱۷	سياهکل	۱۱۶۸۰	۱	۱	۳۰۰	۳۹
۱۸	شفت	۵۰۷۰	-	-	-	-
۱۹	صومعه سرا	۲۶۲۰۰	۱	۱	۲۲۳	۱۱۸
۲۰	فومن	۳۱۱۹۰	۱	۱	۶۵۰	۲۸
۲۱	کوجصفهان	۷۴۸۰	-	-	-	-
۲۲	کلاچای	۱۲۲۰۰	۱	۱	۲۵۰	۳۲
۲۳	کومله	۵۲۱۰	-	-	-	-
۲۴	لشت نشا	۱۰۹۸۰	۱	۱	۲۰۰	۵۵
۲۵	لوشان	۱۱۳۳۰	-	-	-	-
۲۶	لاهیجان	۵۰۱۰۰	۳	۳	۱۶۷۶	۳۰
۲۷	لنگرود	۵۵۳۹۰	۲	۲	۸۵۰	۶۵
۲۸	منجیل	۷۰۰۴	-	-	-	-
۲۹	ماسوله	۷۲۷	-	-	-	-
۳۰	ماسال	۱۲۷۱۰	-	-	-	-
۳۱	واجارگاه	۵۲۲۲	-	-	-	-
۳۲	هنسیر	۳۱۲۸۰	۱	۱	۲۷۰	۱۱۷
	جمع	۹۳۸۶۳۳	۲۸	۲۸	۱۱۸۲۹	۷۹

* مآخذ: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گیلان.
 ** آمارنامه استان گیلان، ۱۳۷۱، صفحه ۴۰ ضمناً آمار جمعیت شهرهای جدید التاسیس مرجقل و نلمان در این آمار منظور نشده است.
 *** در سال ۱۳۵۰ در آستانه اشرفیه ۱ سینما، رضوانشهر (رضوانده) ۱ سینما، کوجصفهان ۱ سینما و منجیل ۱ سینما دایر بود که بعدها تعطیل شدند. گزارشی فعالیت‌های فرهنگی ایران در سال ۱۳۵۰، مرکز مطالعات و مباحثات فرهنگی وزارت فرهنگ و هنر، صفحه ۲۲۷ و ۲۲۸.

۴. آمارنامه استان گیلان، ۱۳۷۱، صفحه ۴۰.
 ۵. جمعیت ۴ شهر جدید التاسیس مرجقل (تابع شهرستان صومعه سرا) و نلمان (تابع شهرستان لنگرود) در این آمار منظور نگردیده است.

جدول شماره ۳ - مقایسه سینماهای استان گیلان با سینماهای کل کشور، سال ۱۳۷۰*

شماره	نام استان	تعداد سینما	تعداد صندلی	جمعیت در نقاط شهری سال ۱۳۷۰	جمعیت به صندلی (نفر)	تعداد تماشاگر (به ۱۰۰۰ نفر)
۱	تهران	۷۸	۵۰۸۸۹	۸۶۷۳۶۵۹	۱۷۰	۱۹۳۲۷
۲	مرکزی	۵	۲۷۷۰	۵۹۱۱۷۷	۲۱۳	۱۳۸۰
۳	گیلان	۲۰	۱۱۸۲۱	۸۸۳۳۵۶	۷۵	۲۲۲۲
۴	مازندران	۲۹	۱۷۵۹۱	۱۵۳۹۳۲۷	۸۸	۶۲۳۸
۵	آذربایجان شرقی	۱۸	۱۱۳۱۰	۲۲۹۵۵۱۷	۲۰۳	۲۷۵۶
۶	آذربایجان غربی	۱۸	۱۰۷۵۷	۱۰۸۳۲۳۵	۱۰۱	۳۰۵۷
۷	کرمانشاه	۴	۳۵۷۰	۹۶۳۰۰۵	۲۷۰	۱۵۰۳
۸	خوزستان	۱۲	۷۷۲۶	۱۹۳۰۲۲۰	۲۲۹	۳۲۲۶
۹	فارس	۱۶	۱۰۶۹۶	۱۸۸۵۸۲۷	۱۷۶	۵۰۱۳
۱۰	کرمان	۱۱	۵۹۷۰	۸۵۰۵۲۹	۱۲۲	۱۲۷۹
۱۱	خراسان	۱۹	۱۱۲۲۰	۳۰۶۷۲۳۶	۲۶۸	۶۱۲۶
۱۲	اصفهان	۹	۶۶۲۳	۲۲۴۹۶۲۳	۳۷۰	۳۳۵۲
۱۳	سیستان و بلوچستان	۲	۱۳۳۲	۶۲۹۶۸۳	۲۷۳	۲۹۵
۱۴	کردستان	۱	۹۰۰	۵۸۵۳۳۹	۶۵۰	۲۲۷
۱۵	همدان	۳	۱۵۷۱	۶۹۶۷۵۳	۲۲۲	۱۳۱۱
۱۶	چهارمحال و بختیاری	۲	۱۴۰۰	۲۷۷۰۰۶	۱۹۸	۲۲۲
۱۷	لرستان	۵	۳۱۳۲	۷۶۰۹۳۰	۲۲۲	۱۳۲۲
۱۸	ایلام	۱	۲۷۲	۲۱۱۱۱۸	۲۲۵	۱۰۰
۱۹	کهگیلویه و بویراحمد	۲	۷۳۰	۱۵۱۱۲۵	۲۰۷	۲۶۰
۲۰	بوشهر	۱	۹۷۰	۳۵۶۰۸۵	۳۶۷	۲۲۲
۲۱	زنجان	۶	۲۸۸۰	۸۲۱۱۵۶	۲۸۵	۱۷۸۱
۲۲	سمنان	۴	۱۷۱۰	۲۸۲۳۱۶	۱۶۵	۱۸۰
۲۳	یزد	۱	۸۵۰	۲۷۰۲۹۶	۵۵۳	۲۳۱
۲۴	هرمزگان	۲	۱۱۸۰	۳۸۱۸۲۰	۳۲۲	۲۹۰
	جمع	۲۷۱	۱۶۸۳۱۲	۳۱۸۳۶۵۹۸	۱۸۹	۶۶۹۹۵

* سائتات ناماری کشور، ۱۳۷۱، مرکز آمار ایران، صفحه ۲۴ و ۱۷۶.

بندرازلی ۱ تالار نمایش با گنجایش ۲۰۰ تماشاگر
 لاهیجان ۱ تالار نمایش با گنجایش ۱۰۰ تماشاگر

جدول شماره ۴ - اسامی تالارهای نمایش استان گیلان در سال ۱۳۷۲.

ردیف	نام تالار	سال تاسیس	گنجایش تماشاگر (نفر)	تعداد تماشاگر (نفر)	محل
۱	تالار ارشاد اسلامی	۱۳۲۶	۱۰۰	۵۰۰۰	لاهیجان
۲	تالار جمعیت هلال احمر بندرازلی	۱۳۲۷	۲۰۰	۱۰۰۰۰	بندرازلی
۳	تالار جمعیت هلال احمر گیلان	۱۳۲۸	۱۵۰	۲۰۰۰	رشت
۴	تالار دبیرستان شهید بهشتی	۱۳۲۶	۲۰۰	۵۰۰۰	رشت
۵	تالار مجموعه فرهنگسرا	۱۳۵۰	۳۰۰	۲۰۰۰۰	رشت
	جمع تالارها	-	۹۵۰	۲۲۰۰۰	-

- رودسر ۱ سینما با گنجایش ۲۳۰ تماشاگر
- سیاهکل ۱ سینما با گنجایش ۳۰۰ تماشاگر
- صومعه سرا ۱ سینما با گنجایش ۲۲۳ تماشاگر
- فومن ۱ سینما با گنجایش ۶۵۰ تماشاگر
- کلاچای ۱ سینما با گنجایش ۲۵۰ تماشاگر
- لاهیجان ۲ سینما با گنجایش ۱۶۷۶ تماشاگر
- لنگرود ۲ سینما با گنجایش ۸۵۰ تماشاگر
- لشت نشا ۱ سینما با گنجایش ۲۰۰ تماشاگر
- تالش ۱ سینما با گنجایش ۲۷۰ تماشاگر

در سال ۱۳۷۲، به هر ۷۳ نفر شهرنشین گیلانی ۱ صندلی سینما رسیده است.

در سال ۱۳۷۲، فقط تعداد ۵ تالار نمایش با گنجایش ۹۵۰ تماشاگر وجود داشت که تماشاگران آنها، ۳۳۰۰۰ نفر بود. شهرهایی که در استان گیلان دارای تالار نمایش هستند برحسب تعداد و گنجایش تماشاگر به شرح زیر است:
 رشت ۳ تالار نمایش با گنجایش ۶۵۰ تماشاگر

جدول شماره ۵ - صورت اسامی سینماهای استان گیلان در سال ۱۳۷۲.

ردیف	نام	سال تاسیس	نوع مالکیت		گنجایش تماشاگر (نفر)	تعداد تماشاگر (نفر)	محل
			دولتی	خصوصی			
۱	سینما ابشار	۱۳۲۲		x	۳۸۶	۲۱۷۳۷۲	رشت
۲	سینما آزادی	۱۳۲۲		x	۵۳۰	۱۹۷۱۰۱	لنگرود
۳	سینما آسیا	۱۳۲۷		x	۴۵۰	۳۶۷۶۵	کلاچای
۴	سینما انقلاب	۱۳۲۵		x	۲۷۰	۳۶۷۲۶	تالش
۵	سینما انقلاب	۱۳۵۰		x	۹۰۹	۵۵۵۷۱۰	رشت
۶	سینما انقلاب	۱۳۲۵	x		۲۰۰	-	لشت نشا
۷	سینما انقلاب	۱۳۳۸		x	۳۲۰	۱۵۰۸۷۰	لنگرود
۸	سینما ایران	۱۳۵۲		x	۵۰۰	۱۳۰۱۵۱	بندر انزلی
۹	سینما بعثت	۱۳۴۶		x	۷۸۰	۲۱۷۷۹۵	لاهیجان
۱۰	سینما ۲۲ بهمن	۱۳۲۵		x	۹۰۰	۳۳۷۶۷۱	رشت
۱۱	سینما ۲۲ بهمن	۱۳۳۲	x		۳۰۰	۵۱۲۴۲	سیاهکل
۱۲	سینما سپیدرود	۱۳۴۸	x		۸۰۰	۵۹۹۵۸۵	رشت
۱۳	سینما سعدی	۱۳۳۶		x	۶۸۵	۱۸۷۳۹۶	رشت
۱۴	سینما شاهد	۱۳۳۶		x	۲۰۰	۲۴۹۳۹	آستارا
۱۵	سینما شهرسبز	۱۳۵۱		x	۸۹۶	۳۵۵۱۵۱	لاهیجان
۱۶	سینما طلوع	۱۳۳۸		x	۶۵۰	۷۰۹۹۵	فومن
۱۷	سینما فجر	۱۳۲۲	x		۴۳۰	۱۱۹۸۶۷	رودسر
۱۸	سینما گلرنگ	۱۳۵۱		x	۸۵۰	۱۵۳۴۸۰	بندر انزلی
۱۹	سینما میرزا کوچک	۱۳۲۲		x	۷۵۰	۶۱۲۹۲۶	رشت
۲۰	سینما میرزا کوچک	۱۳۳۷	x		۲۲۳	۷۷۳۴۱	صومعه سرا
۲۱	سینما هلال احمر	۱۳۴۲	x		۶۰۰	۸۷۸۵۲	بندر انزلی
	جمع سینماها	-	۶	۱۶	۱۱۸۲۹	۲۲۲۱۱۲۵	-

مجموعاً در استان گیلان ۲۶ سینما و تالار نمایش با گنجایش ۱۲,۷۷۹ نفری نقاط شهری استان گیلان برای هر ۷۳ نفر یک صندلی سینما و نمایش و تماشاگر (جدول شماره ۴ و ۵) فعالیت دارد که در سال ۱۳۷۲ جمعاً ۴,۲۶۳,۱۲۵ تماشاگر (شامل جمعیت نقاط شهری و روستایی) برای هر ۱۷۸ نفر یک صندلی سینما و نمایش فراهم شده است. در جمعیت ۹۳۸,۶۳۳